

بعد از بارداری تازه فهمیدم ازدواج ثبت نشده

Photo: altanaka/depositphotos.com

موسی برزین، وکیل خانه امن

سوال:

سلام!

من یک خانم ۵۳ ساله هستم که مشکلات بسیاری برایم پیش آمده و نمی‌دانم چه کار باید بکنم.

من هشت سال قبل با یک مردی ازدواج کردم اما در دوران عقد از ایشان جدا شدم. بعد با یک آقای دیگر که قبلا آشنا شده بودم ازدواج کردم. ایشان نیز یک ازدواج ناموفق داشت. این آقا من را برد یک جایی و گفت اینجا دفترخانه است و عقد خواندیم. بعد شناسنامه‌ها را گرفتند و گفتند دو روز بعد بیایید ببرید. ما رفتیم خانه مشترک. چند روز گذشت اما شوهرم نمی‌رفت شناسنامه‌ها را بگیرد تا اینکه پس از چند هفته با اصرار من شناسنامه‌ها را آورد که من شک کردم چون تاریخ ازدواج‌مان اشتباه نوشته شده بود و طرز نوشته شدن هم به طوری بود که مشکوک شدم. عقدنامه را هم به من نداد و گفت گذاشته‌ام تا وام بگیرم. خلاصه من سهل‌انگاری کردم تا اینکه باردار شدم.

پس از گذشت پنج ماه از بارداری اما متوجه شدم که اصلا نه عقدنامه‌ای وجود دارد و نه ازدواج ما ثبت شده است و شوهرم خودش با خودکار در شناسنامه ازدواج ما را نوشته است. خلاصه ابتدا تصمیم گرفتم که بچه را سقط کنم اما این اقا تهدید کرد و من از ترس منصرف شدم.

بعد از اینکه دخترمان متولد شد هم این آقا برای گرفتن شناسنامه اقدامی نکرده. هر چه می‌گویم برو ازدواج‌مان را ثبت کن و برای بچه شناسنامه بگیر قبول نمی‌کند. وقتی هم خیلی اصرار می‌کنم می‌گوید بچه از شوهر قبلی‌ات است. بعضی وقت‌ها هم البته می‌گوید من سابقه‌دار هستم و اگر بروم اقدامی کنم دستگیرم می‌کنند. الان دختر من پنج ساله است و شناسنامه ندارد. از این بابت من خیلی مشکل دارم و حتی نمی‌توانم بچه را برای واکسن ببرم. ایشان خودش سابقه‌دار است و قبلا دو سال در زندان بوده و آدم قلدر و پرخاشگری است. بارها من را کتک زده. حتی دخترمان را هم می‌زند. من پدر و مادر پیری دارم که او آنها را هم تهدید می‌کند. دست این آقا گرفتار شده‌ام. برای اقدام قانونی هم نه پولی دارم نه اطلاعات. از طرف دیگر می‌ترسم به اتهام زنا خودم را هم بگیرند. اگر جایی برای رفتن داشتم حتما از اینجا فرار می‌کردم. واقعا دیگر درمانده شده‌ام.

اگر ممکن است من را راهنمایی کنید.

جواب:

سلام خانم محترم! متاسفم از مشکل پیش آمده برای‌تان. شما باید سریعاً اقدام قضایی کنید چون فردا روز قرار است دخترتان به مدرسه برود و مشکلات بیشتری برای‌تان به وجود خواهد آمد. همچنین اگر فکر می‌کنید اقامت‌تان در آن خانه خطرناک است حتماً با شماره تلفن ۳۲۱ که مربوط به اورژانس اجتماعی است تماس بگیرید.

اما از لحاظ حقوقی شما از دو راه کیفری و حقوقی می‌توانید اقدام کنید:

از آنجا که ایشان خودش در شناسنامه‌تان دست برده و ازدواج‌تان را قید کرده، مرتکب جرم جعل در اسناد رسمی شده است. به همین دلیل شما می‌توانید در دادسرا به اتهام جعل از ایشان شکایت کنید. اثبات این امر هم بسیار راحت است زیرا دادگاه با استعلام از اداره ثبت احوال متوجه خواهد شد که ازدواج ثبت نشده است. سعی کنید آدرسی را که به اسم دفترخانه شما را به آنجا برده است به یاد آورده و در شکواییه بنویسید.

[به کانال تلگرام خانه امن بپیوندید.](#)

شکایت دیگری که می‌توانید انجام دهید، شکایت به دلیل عدم ثبت ازدواج دائم است. بر اساس ماده ۹۴ قانون حمایت خانواده عدم ثبت ازدواج دائمی جرم بوده و مجازات حبس یا جزای نقدی دارد. اما اگر شوهرتان رابطه زوجیت و تعلق فرزند به خود را انکار می‌کند باید در دادگاه خانواده دادخواست اثبات زوجیت و اثبات نسب مطرح کنید. باید هر مدرکی را که نشان می‌دهد شما با ایشان مشترکاً زندگی

می‌کنید به دادگاه ارائه دهید. به عنوان مثال احتمالاً هنگامی که دخترتان متولد شده است ایشان اقداماتی در بیمارستان انجام داده است یا خود به نحوی اقرار کرده که شوهر شما و پدر بچه است. خودتان به بیمارستان رفته و پرونده را بگیرید اگر هم ندادند مشکلی نیست، چون دادگاه خود استعلام خواهد کرد. اگر عکسی از مراسم عروسی یا عقد یا هر عکس دیگری که نشان بدهد شما با او زن و شوهر هستید در اختیار دارید حتماً ضمیمه دادخواست کنید. شاهد هم می‌توانید معرفی کنید. مثلاً هم‌اکنون در خانه‌ای که مشترکاً زندگی می‌کنید به هر حال همسایگان مشاهده می‌کنند که در یک جا هستید و می‌توانید از آنها بخواهید در دادگاه شهادت دهند.

به جز همسایه‌ها هر شخص دیگری که مطلع از زوجیت شماست نیز می‌تواند در دادگاه شهادت دهد. با توجه به اینکه شما سال‌هاست با این آقا زندگی می‌کنید، حتماً می‌توانید مدارک زیادی پیدا کنید.

پس از ثبت دادخواست اما دادگاه مساله را بررسی کرده و در صورت اثبات مساله، حکم به زوجیت خواهد داد. اگر زوجیت اثبات شود دیگر امکان انکار بچه وجود ندارد مگر اینکه او خودش ثابت کند که بچه متعلق به او نیست. در این مورد دادگاه با تجویز آزمایش دی.ان.ای می‌تواند پی به حقیقت ببرد. پس از صدور حکم مقتضی شوهرتان ملزم به ثبت ازدواج و اخذ شناسنامه برای فرزندتان خواهد شد.

از همین نویسنده بیشتر بخوانید:

[به دلیل افترا و ضرب و جرح، طلاق می‌خواهم](#)

[خشونت خانگی زوج ایرانی در ترکیه](#)

[خشونت خانگی یک پدیده آنی نیست](#)

سوال:

خب آیا مشکلی برای خودم پیش نمی‌آید؟ اگر فرضاً زوجیت ما اثبات نشود من را به اتهام زنا دستگیر نمی‌کنند؟

جواب:

خیر. احتمال اینکه چنین مشکلی برای شما ایجاد شود بسیار کم است زیرا بر اساس ماده ۳۲۲ قانون مجازات اسلامی، «هر گاه متهم به زنا، مدعی زوجیت یا وطی به شبهه باشد، ادعای وی بدون بینه یا سوگند پذیرفته می‌شود مگر آنکه خلاف آن با حجت شرعی لازم ثابت شود.»

اگر هم فرضاً زوجیت شما در دادگاه خانواده اثبات نشود، دلایل و شواهد زیادی وجود خواهد داشت که شما با تصور اینکه همسر این آقا هستید با ایشان رابطه برقرار کرده‌اید. ضمن اینکه در این ماده گفته شده است صرف ادعا کافی است، مگر خلاف آن ثابت شود. یعنی اگر به نحوی اثبات شود شما خودتان می‌دانستید که زن و شوهر نیستید و با این حال رابطه جنسی برقرار کرده‌اید، مرتکب جرم زنا شده‌اید آن هم در صورتی است که زنا ثابت شود. یعنی به صرف وجود بچه زنا ثابت نمی‌شود.

البته توجه کنید که در صورت عدم اثبات زوجیت و طرح مساله زنا در دادگاه کیفری، نباید اقراری مبنی بر اینکه بعد از کشف قضیه با شوهرتان رابطه جنسی داشته‌اید انجام دهید.

سوال:

واقعیت این است که من دیگر نمی‌خواهم با این آقا زندگی کنم چون کسی که حاضر نیست بچه خودش را قبول کند و هر روز هم کتک کاری می‌کند، قابل زندگی کردن نیست. می‌خواهم از ایشان جدا بشوم اما بعد از اینکه برای بچه‌ام شناسنامه گرفتم. در این مورد چه باید بکنم؟

جواب:

ابتدا باید رابطه زوجیت شما ثابت شود و بعد اقدام به طلاق کنید. بنابراین منتظر باشید تا حکم دادگاه صادر شود و بعد با استناد به عسر و حرج تقاضای طلاق کنید. عسر و حرج یعنی مشقت و سختی زن. با توجه به اینکه ایشان حاضر به ثبت ازدواج نبوده و فرزند خود را نیز قبول ندارد و از طرف دیگر مرتکب ضرب و جرح شده و دارای سابقه کیفری نیز هست، احتمال اینکه دادگاه حکم طلاق را صادر کند زیاد است.